

Культура

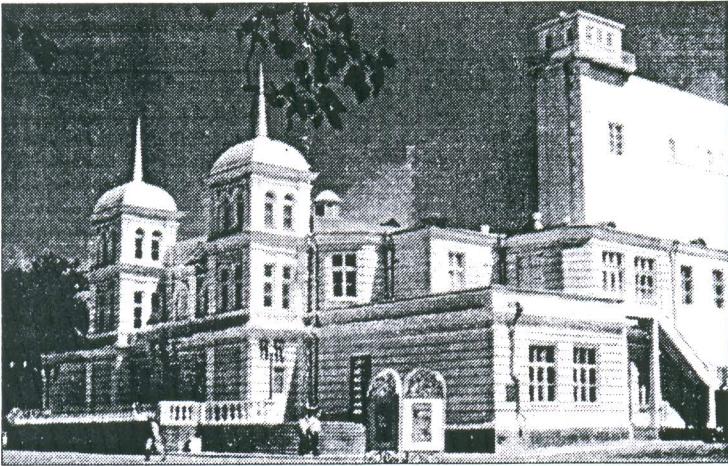
Театральний дім, якому сто років

Аби краще запрацювала фантазія, на хвилину заплішила очі, і в уяві постала картина — як то воно було сто років тому. Така ж площа, посеред якої нова, тільки зведена будівля, що гармонійно вписалася в архітектурний ансамбль міста, — будинок Народної аудиторії.

Все змінилося з плином часу. Селище Кам'янське перетворилося на велике промислове місто Дніпродзержинськ, а будинок Народної аудиторії став рідним домом для Дніпродзержинського музично-драматичного театру ім. Лесі Українки.

Минають роки, та не минає пам'ять, в якій залишилося ім'я польського шляхтича, директора Дніпровського металургійного заводу Ігнатія Ясюковича. Він був талановитим інженером, керівником, людиною високої культури, який думав не лише про прибутки заводу, а й опікувався справами всього міста. На кошти І. Ясюковича із його допомогою було збудовано будівлі Верхньої колонії, православна церква, костел, Народна аудиторія. І от через сто років на фасаді колишньої Народної аудиторії урочисто відкрито пам'ятний знак, що затвердив за цією спорудою статус пам'ятки архітектури.

Скільки бурхливих подій пережили стіни цього Дому! Відразу після відкриття у 1900 році сцену Народної аудиторії було віддано аматорам, тут виступали самодіяльні театральні трупи, заводський музичний оркестр. Глядачі співпереживали героям п'єс Т. Шевченка, М. Гоголя, Л. Старицької-Черняхівської. Після революції Народна аудиторія отримала назву «Teatr im. T. Шевченка». Та цей театр не мав своєї трупи, а його сцена гостинно приймала численних гастролерів, серед яких був знаменитий харківський «Березіль». До речі, один з його фундаторів, режисер Б. Тягно був художнім керівником Дніпродзержинського театру ім. Т. Шевченка у 1940-44 р. У ці часи репертуарна афіша театру повністю сучасними п'єсами М. Погодіна, О. Корнійчука, Л. Леонова. Не забувають тут і про класику, йдуть вистави за п'єсами Франка, Мольера, Шіллера, Островського, а вистава «Євгенія

Гранде» за Бальзаком у постановці Б. Тягна, який продемонстрував яскраву режисерську винахідливість, стає помітним явищем у культурному житті міста.

В роки війни театр перебував в евакуації в Казахстані. 1944 року він повертається до рідного міста, але через п'ять років його переводять до Кривого Рогу. А на дніпродзержинській сцені, у колишній Народній аудиторії, обживается спочатку Дніпропетровський обласний пересувний український театр, а з 1956 по 1962 рік — Дніпродзержинський пересувний український драматичний театр ім. Лесі Українки. Вистави цих театрів, що жили «на колесах», побували в усіх куточках Дніпропетровської області. А потім настав період, коли у місті не було свого театру. Та потреба в такому осередкові театральної культури була, і от 1981 р. в реконструйованому приміщенні Народної аудиторії відкривається новий театр — Дніпродзержинський музично-драматичний театр, якому цього року повернуто його ім'я — Лесі Українки.

Двадцять років — це нібито й небагато, та будується ця новітня театральна історія на колосальному підґрунті — сторічній театральній культурі придніпровського краю. Десять років театр очолює головний режисер Сергій Чулко. Його творче кредо: «Класика — біблія театру». На його сценах знайшли своє прочитання шедеври світової драматургії — «Підступність і кохання» і «Марія

Стюарт» Шіллера, «Дванадцятьніч» Шекспіра, «Мірандоліна» Гольдоні, «Винахідника закоханого» Лопе де Вега. У цих та інших виставах розкрилися твоючи індивідуальності багатьох акторів, які стали гордістю театру ім. Лесі Українки. Дбають у місті і про акторську зміну, про майбутнє театру. Запропонована С. Чулковим ідея створення акторської студії втілилася в життя заснуванням спеціального акторського курсу в Дніпропетровському театрально-художньому коледжі. Ще одне плідне починання в активі театру. Він виступив засновником Всеукраїнського театрального фестивалю «Класика сьогодні». Цей фестиваль, що збирає найкращі вистави класичного репертуару з усієї України, став культурним явищем не тільки у своєму місті, його добре знає театральна громадськість всієї країни.

За двадцять років у театрі створено 120 вистав. Кращі з них представляли його на міжнародних фестивалях, багато акторських і режисерських робіт удостоєні найвищої театральної премії Придніпров'я «Січеславна».

Нині Дніпродзержинськ відзначає 250-річний ювілей. Своє двадцятиріччя Дніпродзержинський музично-драматичний театр ім. Лесі Українки святкуватиме у будинку Народної аудиторії, якому 100 років. Минуле і теперішнє перегукуються, і вимальовуються обрії майбутньої історії.

Алла ПІДЛУЖНА

країнська пісня — це не просто мистецьке диво, невічернє джерело чарівних мелодій і найциріших почуттів. Вона визначає історичне обличчя нації, в ній бринить щедра душа нашого народу, випромінюють його могутні творчі сили. І хоч пісні наші такі прості, зрозумілі, такі емоційно відверті й задушевні, шлях до глибинного розкриття цих художніх скарбів зовсім не легкий. Адже до виконання кожної пісні треба підібрати свій ключ, у кожній відчути жанрові та стилізові особливості, а головне — заспівати її так, щоб зворушити, сквилювати слухачів, примусити відгукнутися найпотаємніші струни людського серця.

У сьогодення виконавсько-хоровій культурі України є видатний митець, неповторний мастер-чарівник, який не тільки знає природу, самобутню стилістику і секрети рідної пісні, а й володіє золотими ключами від національної пісенної скарбниці. Це — народний артист України і СРСР, лауреат державних премій, академік Анатолій Авдієвський, котрий після 30 років очолює широкознаний у світі Національний академічний український народний хор імені Г. Верховини.

Він не просто першокласний музикант, хормейстер, диригент, композитор, він — душа колективу, його визначний лідер і мистецький камертон української хорової

ю велелюдну поядію було приурочено до 100-річчя видатного українського актора, широкознаного своїми кіно- і театральними ролями, неповторного коміка на франківській сцені, улюбленця тисяч глядачів — Миколи Федоровича Яковченка. Йдеться про відкриття в сквері біля Національного академічного українського драматичного театру ім. І. Франка «пам'ятника» завжди хитро усміхненому митцю, а точніше — симпатичної, доброї паркової скульптурної групи, що зображує Миколу Федоровича з його вірним песиком Фанею. Втілили цей чудовий задум відомий скульптор, народний художник України Володимир Чепелік із сином Олексієм, а фінансував усі витрати банк «Еталон».

Для усмішки, для доброго настрою киян поставлено цю скульптурну групу — і саме

І не було вільших місць

Існує така прикмета — як зустінеш новий рік, таким

шево та відомого музиканта Євгена Ржанова — проблему ледве

пультом симфонічного оркестру стояли його головний диригент